



ZASTĘPCA SZEFA  
KANCELARII SEJMU

SPS-WP.020.87.5.2021

Warszawa, dnia 23 marca 2021 r.

Wiceprezes Rady Ministrów  
Przewodniczący  
Rady Dialogu Społecznego  
Pan Jarosław Gowin

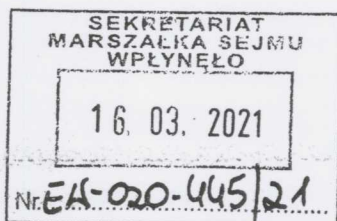
Szanowny Panie Premierze

Z upoważnienia Marszałek Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U.2018.2232 j.t. ze zm.) - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jagna Marczułajtis-Walczak), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Christian Młynarek

Warszawa, dnia 16 marca 2021 r.



**Szanowna Pani**  
**Elżbieta Witek**  
**Marszałek Sejmu**  
**Rzeczypospolitej Polskiej**

*Szanowna Pani Marszałek,*

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2019 r. poz. 1028) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Jagnę Marczułajtis-Walczak.

*Z poważaniem*

PRZEWODNICZĄCY KLUBU PARLAMENTARNEGO  
KOALICJA OBYWATELSKA - PLATFORMA OBYWATELSKA,  
NOWOCZESNA, INICJATYWA POLSKA, ZIELONI

Cezary Tomczyk

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU  
L.dz. SPS-WP. 020. 8A. 2021  
Data wpływu 16. 03. 2021

**USTAWA**

z dnia ..... 2021 r.

**o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111) wprowadza się następujące zmiany:

**1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:**

„2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne;”;

**2) w art. 3 po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:**

„14a) opiekunie faktycznym osoby niepełnosprawnej – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się osobą niepełnosprawną i prowadzącą z nią wspólne gospodarstwo; krewnego lub powinowatego do II stopnia”;

**3) uchyla się art. 16a;**

**4) w art. 17:**

a) w ust. 1:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) opiekunowi faktycznemu osoby niepełnosprawnej”;

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) małżonkowi”;

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) innej osobie, na której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności”;

b) w ust. 1a po pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) osoba wymagająca opieki i nie będąca małżonkiem opiekuna nie pozostaje w związku małżeńskim, chyba że orzeczona została separacja albo przed sądem toczy się postępowanie o rozwód albo

separację lub małżonek osoby wymagającej opieki legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.”,

- c) uchyla się ust. 1b,
- d) dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Osobie pobierającej emeryturę, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, rentę rodzinną z tytułu śmierci małżonka przyznaną w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, rentę socjalną z tytułu częściowej niezdolności do pracy, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeśli zawiesi pobieranie powyższych świadczeń.”,

- e) w ust. 5:
  - uchyla się pkt 1,
  - w pkt 2 uchyla się lit.a,
  - pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;”;

**5) w art. 17b w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:**

„W przypadku, gdy o świadczenie, o którym mowa w art. 17, ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:”;

**6) w art. 27:**

- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie zbiegu uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego, przysługującego więcej niż jednej osobie sprawującej opiekę nad osobą lub osobami wymagającymi opieki przyznaje się tylko jedno świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna osobie, która pierwsza złożyła wniosek.”,

- b) w ust. 5:

- uchyla się pkt 3,
- uchyla się pkt 5,
- dodaje pkt 6 -12 w brzmieniu:

„6) emerytury lub

7) renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy lub

- 8) rentę rodzinną z tytułu śmierci małżonka przyznaną w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego lub
- 9) renty socjalną z tytułu częściowej niezdolności do pracy lub
- 10) nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego lub
- 11) zasiłku przedemerytalnego lub
- 12) świadczenia przedemerytalnego.”.

**Art. 2.** W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.<sup>1</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

**1) w art. 68 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:**

„3) osobę, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1-4, stanowi kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.”;

**2) w art. 81:**

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podstawę wymiaru składek dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 i 4, stanowi kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.”,

b) w ust. 8:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 17-20 i 31 oraz dla osób pobierających dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, jest kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.”,

- pkt 9 otrzymuje brzmienie:

---

<sup>1</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszone zastały w Dz. U. z 2020 r. 1493, 1498, 1578, 1875, 2112, 2345 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 97 i 159.

- „9) osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, jest kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych”,
- pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:
- „10) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 32, jest kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych;
- 11) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 33, jest kwota odpowiadająca kwocie faktycznie otrzymanych alimentów, nie wyższa jednak od wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.”;
- c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:
- „10. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f i pkt 21, z wyłączeniem osób duchownych będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych, jest kwota odpowiadająca wysokości 31,5% świadczenia pielęgnacyjnego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.”.

**Art. 3. 1.** W sprawach o specjalny zasiłek opiekuńczy bądź zasiłek dla opiekuna do którego prawo powstało do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Osobie, której przyznano prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego bądź zasiłku dla opiekuna na okres co najmniej do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przysługuje prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego z tytułu opieki nad tą samą osobą do końca okresu zasiłkowego w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. W przypadku gdy o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na osobę dorosłą w związku z opieką nad osobą, na którą dotychczas przysługiwał specjalny zasiłek opiekuńczy bądź zasiłek dla opiekuna ubiega się osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) była uprawniona do specjalnego zasiłku opiekuńczego bądź zasiłku dla opiekuna do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz
  - 2) utraciła po wejściu w życie niniejszej ustawy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego bądź zasiłku dla opiekuna w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub
  - 3) posiada ostateczną decyzję o uchyleniu decyzji o przyznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego bądź zasiłku dla opiekuna
- prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wydaniem nowego orzeczenia ustala się na podstawie niniejszej ustawy.

4. Zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego pomiędzy dniem utraty prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, a zyskaniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie ma wpływu na uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego.

**Art. 4.** Traci moc ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297).

**Art. 5.** Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

## Uzasadnienie

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw stanowi wykonanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt K 38/13, oraz z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt SK 2/17.

W wyroku z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wskazał, że wykonanie ww. wyroku wymaga podjęcia niezbędnych oraz niezwłocznych działań ustawodawczych prowadzących **do przywrócenia równego traktowania opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych**. Ustawodawca ma w tej kwestii pewien margines swobody. Powinien wszakże uwzględnić zarówno możliwości finansowania świadczeń z budżetu państwa, jak również uszanować poprawnie nabyte prawa osób, które korzystają obecnie ze świadczeń w zaufaniu do państwa.

Prawa nabyte w zaufaniu do państwa to szczególnie prawa do świadczenia w kwocie rekompensującej potencjalny minimalny dochód z pracy w pełnym wymiarze, nie zaś te, które ewentualnie zapewniałyby niespełna jedną trzecią tej kwoty. Jednocześnie wyrok nakazuje identyczne traktowanie opiekunów osób dorosłych – niezależnie od momentu powstania niepełnosprawności u podopiecznego. Logicznym zatem się zdaje wprowadzenie jednego świadczenia, równego dla wszystkich i w kwocie odpowiadającej definicji samego świadczenia.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku wskazał, że państwo powinno gwarantować pomoc, dzięki której osoby niepełnosprawne będą mogły funkcjonować w społeczeństwie przynajmniej na poziomie minimum umożliwiającego ich egzystencję zarówno na poziomie elementarnych potrzeb biologicznych, jak odzież, pożywienie, utrzymanie lokalu mieszkalnego, jak i – co niezwykle istotne w przypadku opiekunów osób niepełnosprawnych – leczenie i rehabilitacja, specjalistyczna dieta czy środki higieny osobistej, które w przypadku rodzin z leżącym niepełnosprawnym zapobiegają odparzeniom czy innym chorobom.

Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do omawianego wyroku stwierdził, że grupę podmiotów podobnych tworzą osoby obowiązane alimentacyjnie, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad najbliższą osobą niepełnosprawną (por. wyrok z 18 lipca 2008 r., sygn. P 27/07, cz. III, pkt 3). W tak określonej grupie podmiotów dopuszczalne jest jednak odmienne traktowanie osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi. Na poziomie konstytucyjnym podstawę szczególnego traktowania dzieci stanowi m.in. art. 68 ust. 3 Konstytucji, odnoszący się do sfery opieki zdrowotnej. Ochrona praw dziecka przez władze publiczne gwarantowana jest również w art. 72 Konstytucji. (...) **Zdaniem**



**Trybunału, można odmiennie ukształtować reguły wypłacania świadczeń dla tych osób, które sprawują opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi** (por. uzasadnienie do wyroku część III pkt 7.2.). Tę kwestię rozwiązuje nam jednakowoż fakt, że świadczeniami przysługującymi na dzieci i osoby dorosłe uczące się do 24 roku życia są też zasiłek rodzinny i dodatek na rehabilitację i edukację, a już wyłącznie na dzieci, czyli osoby do ukończenia 18 roku życia tzw. „500+”.

Art. 32 Konstytucji RP obliguje do równego traktowania wszystkich, a art. 71 ust. 1 wspomina o rodzinie bez zaznaczania, kto do tej rodziny należy bądź nie. Stąd konieczność dodania definicji opiekuna faktycznego tak, by uwzględniała na przykład konkubenta matki, synową bądź stryja przyjmującego obowiązki opieki nad niepełnoletnim niepełnosprawnym bez przysposobienia, bądź pełnoletnim, niesamodzielnym niepełnosprawnym. Takich opiekunów w skali kraju jest niewielu, ponieważ brak możliwości otrzymania rekompensaty za rezygnację z pracy etatowej nie zachęca do opieki, a słusznym jest wziąć pod uwagę, że jednak koszt utrzymania pacjenta w placówce typu DPS to kwota rzędu 5.000 zł, zaś świadczenie nawet wraz z ubezpieczeniem to zaledwie połowa tej sumy.

Zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych od 2003 r., wynikające zarówno z inicjatywy ustawodawcy jak i wyroków TK wraz z jednoczesnymi zmianami społeczno – gospodarczymi powodują sukcesywnie rozszerzanie grona osób uprawnionych do świadczeń opiekuńczych i jest to jak najbardziej zgodne z Konwencją o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, której jednym z założeń jest odejście od opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej i rodzinnej z korzyścią zarówno dla budżetu jak i dla samych zainteresowanych, czyli osób z niepełnosprawnościami, które w razie na przykład śmierci dotychczasowego opiekuna – rodzica lub w przypadku niepełnosprawności wskutek zdarzeń losowych albo wynikających z chorób wieku starczego pozostają w znanym sobie środowisku rodziny, w którym czują się najbezpieczniej. W tym wypadku cechą relewantną jest faktyczne sprawowanie opieki nad niepełnosprawnym w stopniu znacznym członkiem rodziny.

W wyroku TK sygn. SK 2/17 z dn. 26 czerwca 2019 r. Trybunał stwierdził, że art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w zakresie, w jakim stanowi, że świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, jest niezgodny z art. 71 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (wskazuje negatywne przesłanki przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego: świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia

przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym".

„**Zasada równości** wobec prawa była już wielokrotnie oraz rozlegle analizowana w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. **Oznacza** ona **prawo każdego do równego traktowania** przez władze publiczne. (...) W ramach konstytucyjnej zasady równości wobec prawa wyróżnia się równość w stosowaniu prawa (równość traktowania) oraz równość w stanowieniu prawa (tzw. równość w prawie)". „Z samej istoty zasady równości wynika **nakaz równego traktowania podmiotów mających tę samą relewantną cechę**, zatem podstawowe znaczenie dla oceny zgodności kwestionowanego przepisu z art. 32 ust. 1 Konstytucji ma ustalenie "cechy istotnej", gdyż to ta przesądza o uznaniu porównywanych podmiotów za podobne lub odmienne (zob. L. Garlicki, M. Zubik, Komentarz do art. 32 [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. II, (red.) L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016, s. 109). Równość wobec prawa wiąże się więc z zasadnością wyboru takiego, a nie innego kryterium różnicowania."

Celem świadczenia pielęgnacyjnego, jest częściowe pokrycie wydatków ponoszonych przez rodzinę w związku z koniecznością zapewnienia opieki niepełnosprawnemu dziecku lub niepełnosprawnej osobie dorosłej. Świadczenie pielęgnacyjne stanowi pomoc ze strony państwa dla osoby zdolnej do pracy, lecz niezatrudnionej i niewykonującej innej pracy zarobkowej z powodu konieczności sprawowania opieki, zatem świadczenie to ma jej częściowo rekompensować utracony dochód.

Trybunał Konstytucyjny wskazał ponadto, że „Osoba sprawująca opiekę nad niepełnosprawnym, która ma ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, może więc - a zatem jest w stanie - faktycznie pracować. Co istotne, nie istnieją również legislacyjne przeciwwskazania do tego, aby podejmowała ona zatrudnienie. Wobec takich osób ustawodawca przewidział jedynie mechanizm zapobiegający pobieraniu przez nie świadczenia. Mechanizm ten polega na zmniejszeniu lub zawieszeniu renty w przypadku osiągnięcia określonego przychodu, według zasad wynikających z art. 103-106 ustawy emerytalno-rentowej.", dodając, że „wyłączenie przez ustawodawcę możliwości uzyskania przez opiekuna-rencistę świadczenia pielęgnacyjnego, a przez to również obarczenie rodziny osoby niepełnosprawnej kosztami związanymi z opieką nad osobą niepełnosprawną oraz pozbawienie w tym zakresie niepełnosprawnego członka rodziny pomocy socjalnej, stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione różnicowanie. Brak jest podstaw do wykluczenia z pobierania świadczenia osób, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną z tego tylko względu, że mają one przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, (zwłaszcza) jeżeli świadczenia tego nie pobierają."

Analogicznych argumentów należałoby użyć wobec osób o emeryturach, nierzadko znacznie niższych od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, świadczeniach kompensacyjnych i pozostałych świadczeniach przysługujących w razie rezygnacji z zatrudnienia – mają prawo do pracy, są w stanie ją wykonywać, ale nie wykonują jej, ponieważ sprawują opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Do podobnych wniosków dochodzą Sądy, ponieważ ugruntowało się już orzecznictwo przyznające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w przypadku zawieszenia prawa do emerytury.

Również osoby niezobowiązane do alimentacji, niemniej sprawujące dobrowolnie opiekę nad członkiem rodziny, a też i nierzadko posiadające inne prawa – na przykład prawo do dziedziczenia – winny być objęte pomocą.

## **I. Aktualny stan prawny**

Wyrok K 38/13 uprawnił opiekunów osób dorosłych do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego, ale nie uchylił pozostałych, wynikających z wadliwej normy przepisów, pozostawiwszy to ustawodawcy.

O świadczenie pielęgnacyjne mogą ubiegać się osoby, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, którego niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 18. lub 25. roku życia. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje pozostałym osobom rezygnującym z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Możliwość otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależniona od konieczności spełnienia kryterium dochodowego. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi 764 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie osoby sprawującej opiekę i osoby wymagającej opieki.

Świadczenie pielęgnacyjne obecnie wynosi 1971 zł miesięcznie. Świadczenie to podlega corocznej waloryzacji o wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę. Specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Zgodnie z definicją opiekuna faktycznego dziecka – opiekunem jest osoba opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka. W chwili obecnej opiekunowie, którzy nie są zobowiązani alimentacyjnie, ale sprawują realną opiekę i na podstawie innych ustaw – choćby Kodeksu Cywilnego – można ich zaliczyć do rodziny – nie otrzymują żadnych świadczeń i nie mają do nich żadnych uprawnień.

Świadczenie nie przysługuje osobom niezobowiązanym do alimentacji – nawet członkom najbliższej rodziny, pozostającym we wspólnym gospodarstwie i faktycznie sprawującym opiekę i nawet w sytuacji, kiedy nie ma członków rodziny zobowiązanych do alimentacji bądź nie są w stanie tej opieki sprawować. Ani niezobowiązanym do alimentacji małżonkom członków rodziny, którzy zobowiązani do takowej są, niemniej ich rezygnacja z zatrudnienia znacznie uszczupliłaby dochód rodziny, gdy tymczasem małżonkowie (zazwyczaj żony) nie byłiby w stanie zarobić analogicznych kwot, a i tak dobrowolnie sprawują opiekę i w tym samym gospodarstwie. Przysługuje opiekunom ze spokrewnionych rodzin zastępczych, ale tylko do momentu osiągnięcia pełnoletniości i

zakończenia edukacji – maksymalnie do 25 roku życia. Jeśli opiekun nie przysposobi podopiecznego – później traci prawo do świadczenia, choćby nadal sprawował opiekę.

Ten stan niezgodności brzmienia ustawy z wyrokiem powoduje, że opiekunowie i tak wnoszą o przysługujące im z racji wyroków TK świadczenie i bez większych trudności otrzymują je decyzją Sądów Administracyjnych. Różnica między stanem obecnym a pożądanym jest taka, że dziś opiekun kilka do kilkunastu miesięcy prowadzi „bitwę na dokumenty” z urzędnikami, po czym otrzymuje świadczenie z wyrównaniem, natomiast przy uregulowaniu kwestii otrzyma je od razu, zaś urzędy I i II instancji nie będą po kilka razy czytać akt w tej samej sprawie, a Skarb Państwa nie będzie musiał pokrywać kosztów związanych z postępowaniem przed Sądami Administracyjnymi.

## **II. Projektowane zmiany**

W celu realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt K 38/13, mając na uwadze przedstawione powyżej wskazówki zawarte w uzasadnieniu do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, proponuje się wprowadzenie w ustawie o świadczeniach rodzinnych rozwiązania stanowiącego, że wszystkim osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, przysługiwać będzie jedno świadczenie opiekuńcze tj. świadczenie pielęgnacyjne.

Proponuje się przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego osobom, które pobierają emeryturę, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (zgodnie z wyrokiem SK 2/17), rentę rodzinną z tytułu śmierci małżonka przyznaną w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, rentę socjalną, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne. Osobom tym świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać w pełnej kwocie, o ile zawieszają pobieranie środków z innych tytułów na czas pobierania świadczenia pielęgnacyjnego.

Wprowadza się również definicję opiekuna faktycznego tak, żeby obejmowała nie tylko przyszłych rodziców adopcyjnych, ale również rodzinę – krewnych i powinowatych do 2 stopnia pozostających we wspólnym gospodarstwie - czyli osoby rzeczywiście zajmujące się niepełnosprawnym i nie ograniczała możliwości korzystania ze świadczenia wyłącznie w stosunku do osób opiekujących się małoletnimi.

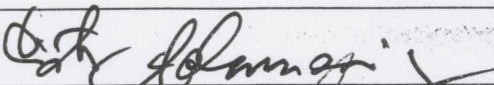
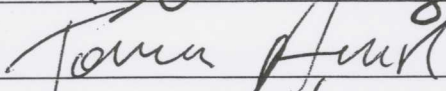
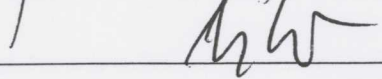
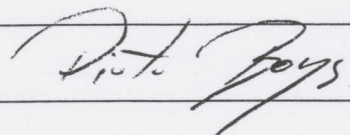
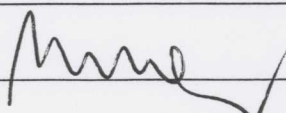
Wobec zastąpienia specjalnego zasiłku opiekuńczego świadczeniem pielęgnacyjnym konieczne jest dokonanie zmian w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – obecnie podstawą wymiaru składek niektórych grup osób jest kwota odpowiadająca wysokości specjalnego zasiłku opiekuńczego. Proponuje się zatem określenie, że podstawę wymiaru składek dla tych osób stanowić będzie 31.5% kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.

Wejście w życie projektowanych zmian będzie miało wpływ na budżet państwa. Przyjmując, że uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego może otrzymać dodatkowo ok

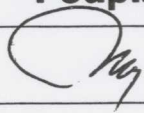
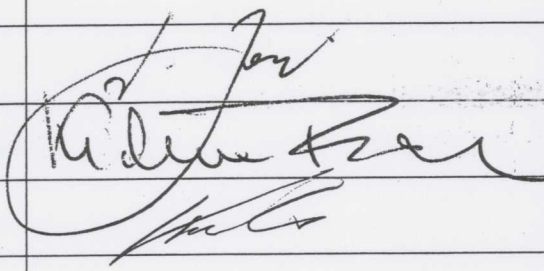
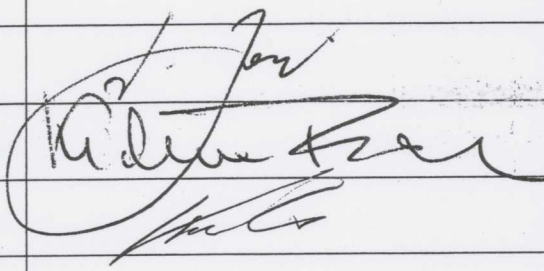
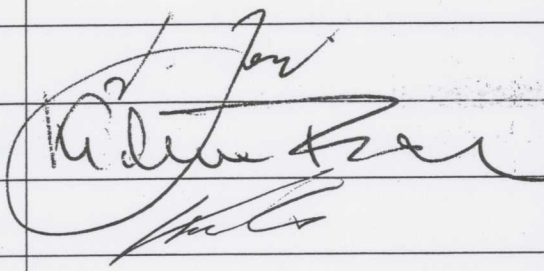
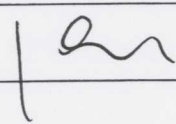
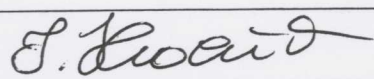


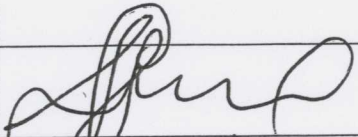
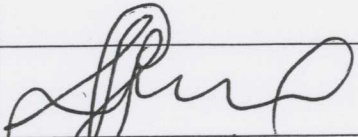
550 tyś opiekunów osób niepełnosprawnych szacunkowy koszt wejścia w życie ustawy może wynieść około 9 mld zł rocznie.

Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

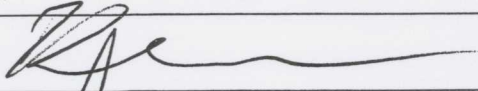
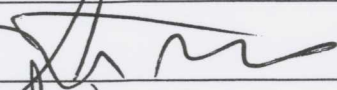

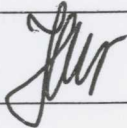
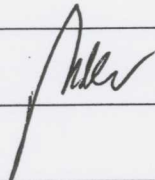
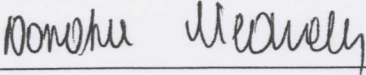

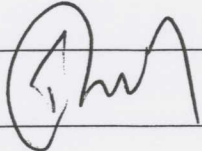

**Lista Posłów popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych**

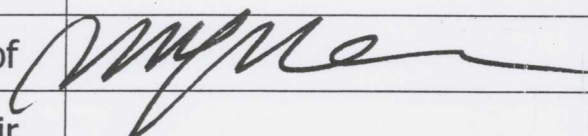
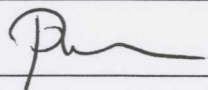
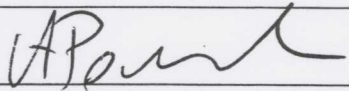
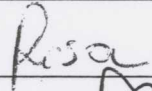
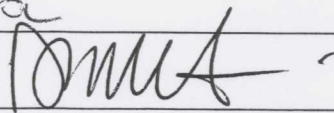
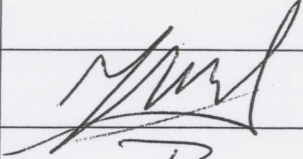
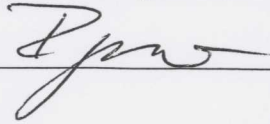

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Adamowicz	Piotr	
2.	Aniśko	Tomasz	
3.	Augustyn	Urszula	
4.	Aziewicz	Tadeusz	
5.	Bochenek	Mateusz	
6.	Borowczak	Jerzy	
7.	Borys	Piotr	
8.	Budka	Borys	
9.	Chmiel	Małgorzata	
10.	Cichoń	Janusz	
11.	Cyrański	Adam	
12.	Czernow	Zofia	
13.	Czykwin	Eugeniusz	
14.	Dolniak	Barbara	
15.	Dzikowski	Waldy	
16.	Fabisiak	Joanna	
17.	Filiks	Magdalena	

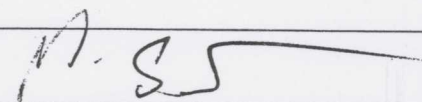
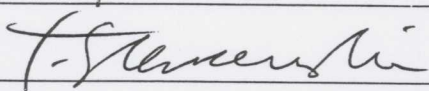

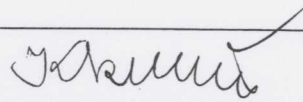

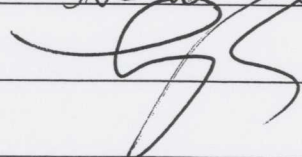
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
18.	Frydrych	Joanna	
19.	Fryszak	Konrad	
20.	Gadowski	Krzysztof	
21.	Gajewska	Aleksandra	
22.	Gajewska	Kinga	
23.	Gapińska	Elżbieta	
24.	Gasiuk-Pihowicz	Kamila	
25.	Gelert	Elżbieta	
26.	Głogowski	Tomasz	
27.	Golbik	Marta	
28.	Grabarczyk	Cezary	
29.	Grabczuk	Krzysztof	
30.	Grabiec	Jan	
31.	Gramatyka	Michał	
32.	Grupiński	Rafał	
33.	Haidar	Riad	
34.	Hanajczyk	Agnieszka	
35.	Hardie-Douglas	Jerzy	
36.	Hartwich	Iwona	Iwona Hartwich
37.	Hok	Marek	
38.	Jachira	Klaudia	

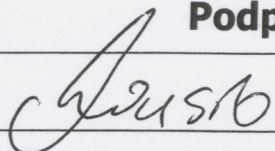
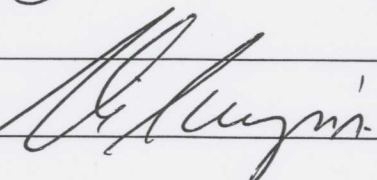
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
39.	Janyska	Maria	
40.	Jaros	Michał	
41.	Jaškowiak	Joanna	
42.	Joński	Dariusz	
43.	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
44.	Kierwiński	Marcin	
45.	Kluzik-Rostkowska	Joanna	
46.	Kołodziej	Ewa	
47.	Konwiński	Zbigniew	
48.	Kostuś	Tomasz	
49.	Kowal	Paweł	
50.	Kozłowska	Iwona	
51.	Krawczyk	Michał	
52.	Kropiwnicki	Robert	
53.	Król	Wojciech	
54.	Krzakała	Marek	
55.	Krzywonos-Strycharska	Henryka	
56.	Lasek	Maciej	
57.	Lenartowicz	Gabriela	
58.	Lenz	Tomasz	
59.	Leszczyna	Izabela	



L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
60.	Lubnauer	Katarzyna	
61.	Łącki	Artur	
62.	Łośko	Magdalena	
63.	Marchewka	Arkadiusz	
64.	Marczułajtis- Walczak	Jagna	
65.	Mieszkowski	Krzysztof	
66.	Miller	Rajmund	
67.	Miszalski	Aleksander	
68.	Mroczek	Czesław	
69.	Mrzygłocka	Izabela	
70.	Munyama	Killion	
71.	Myrcha	Arkadiusz	
72.	Napieralski	Grzegorz	
73.	Neumann	Sławomir	
74.	Niedziela	Dorota	
75.	Niemczyk	Małgorzata	
76.	Nitras	Sławomir	
77.	Nowacka	Barbara	
78.	Nowak	Tomasz	
79.	Nykiel	Mirosława	
80.	Okła-Drewnowicz	Marzena	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
81.	Olichwer	Tomasz	
82.	Olszewski	Paweł	
83.	Osos	Katarzyna	
84.	Papke	Paweł	
85.	Pępek	Małgorzata	
86.	Piątkowski	Krzysztof	
87.	Piechota	Sławomir	
88.	Piekarska	Katarzyna	
89.	Plocke	Kazimierz	
90.	Pomaska	Agnieszka	
91.	Poncyłjusz	Paweł	
92.	Protas	Jacek	
93.	Raś	Ireneusz	
94.	Rosa	Monika	
95.	Rosati	Dariusz	
96.	Rusiecki	Grzegorz	
97.	Rutnicki	Jakub	
98.	Rzasa	Marek	
99.	Saługa	Wojciech	
100.	Schetyna	Grzegorz	
101.	Sibińska	Krystyna	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
102.	Siemoniak	Tomasz	
103.	Sienkiewicz	Bartłomiej	
104.	Skowrońska	Krystyna	
105.	Sługocki	Waldemar	
106.	Sonik	Bogusław	
107.	Sowa	Marek	
108.	Sterczewski	Franciszek	
109.	Suchoń	Mirosław	
110.	Szczerba	Michał	
111.	Szewiński	Andrzej	
112.	Szłapka	Adam	
113.	Szumilas	Krystyna	
114.	Szymański	Tomasz	
115.	Śledzińska-Katarasińska	Iwona	
116.	Tomczyk	Cezary	
117.	Truskolaski	Krzysztof	
118.	Tracz	Małgorzata	
119.	Tyszkiewicz	Robert	
120.	Urbaniak	Jarosław	
121.	Wałęsa	Jarosław	
122.	Wasilewska	Anna	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
123.	Wcisło	Marta	
124.	Wielichowska	Monika	
125.	Wilczyński	Ryszard	
126.	Witczak	Mariusz	
127.	Zalewski	Paweł	
128.	Zembaczyński	Witold	
129.	Zielińska	Urszula	
130.	Zientarski	Piotr	
131.	Zwiefka	Tadeusz	